

Asia: VN/ 797/2021

Ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi kyberturvallisuuden kehittämisohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Effin lausunto valtioneuvoston ehdotuksesta periaatepäätökseksi
kyberturvallisuuden kehittämisohjelmasta

LAUSUNTO

PÄIVÄMÄÄRÄ 3.2.2021

Sisäministeriön diaarinumero VN/797/2021

Electronic Frontier Finland – Effi ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Effi on vuonna 2001 perustettu kansalais- ja asiantuntijajärjestö, joka puolustaa perus- ja ihmisoikeuksia digitaalisessa toimintaympäristössä. Näkökulmamme on erityisesti sähköisiä palveluja käyttävän kansalaisen tietosuojaa ja perusoikeuksia painottava.

Yleisesti

Effi pitää kyberturvallisuuden kehittämisohjelmaa erittäin tärkeänä ja toivottuna, ja esitetyt kehittämistoimet ovat yleisesti ottaen kannatettavia.

Effi korostaa, että tietoturvatason parantaminen yhteiskunnan kriittisillä alueilla on erityisen tärkeä tavoite kyberturvallisuuden kehittämisessä. Kansalaisten kannalta tietoturva on yksi parhaista tavoista edistää kriittisen infrastruktuurin resilienssiä kyberhyökkäyksiä vastaan. Tämä parantaa kansalaisten turvallisuutta niin, ettei kansalaisten perusoikeuksiin tarvitse kajota.

Ohessa yksittäisiä huomioita kehittämisohjelmasta.

Huippuluokan osaaminen

Huippuluokan osaamisen kehittäminen on tärkeä osa tulevaisuuden kyberturvallisuustarpeisiin vastaamista. Suomessa ja maailmanlaajuisesti on tunnustettu asiantuntijapula tietoturvan ja kyberturvallisuuden saralla. Tästä syystä osaamista tulee kehittää ja koulutusmahdollisuuksia laajentaa nykyisestä. Huippuosajien lisäksi tarvitaan kuitenkin myös käytännönläheistä kansalaisten kouluttamista. Lasten ja nuorten kouluttamisessa on syytä kiinnittää huomiota kansalaisten perustaitojen kehittämiseen tietoturvallisuuden, medialukutaidon sekä yksityisyyden suhteen. Näillä perustaidoilla parannetaan myös kansakunnan resilienssiä.

Tärkeää on myös tukea yhteistyötä sellaisten järjestöjen kanssa, jotka kehittävät ja auttavat kansalaisten ja tulevien huippuosajien ruohonjuuritason osaamista ja tekemistä. Tällaiset ruohonjuuritason tekemiseen tähtäävät järjestöt ovat helposti lähestyttävä tie kohti ammattimaista tekemistä ja osaamisen syventämistä. Lisäksi näin saadaan kaivattua monipuolista osaamista.

Tehokkaat kansalliset kyberturvavyökkydet

Ehdotetut kehittämistoimenpiteet ovat itsessään kannatettavia. Kehittämistoimenpiteistä kuitenkin puuttuu selkeät parannustavoitteet henkilötietojen suojaamiseksi. Vastaamon tietomurron kaltaisten tapausten myötä on ilmeistä, että henkilötietojen suojaaminen on paikoin riittämättömällä tasolla ja tällaiset kohteet ovat erittäin alttiita myös kyberhyökkäyksille.

Kehittämisohjelmassa on kiinnitetty huomiota myös havainnointikyvyn parantamiseen ja erityisesti tavoitteeseen tunnistaa yhteiskunnan rajat ylittävät, huoltovarmuuskriittiset arvoketjut. Tämä on erittäin tarpeellista, koska palveluita siirtyy yhä enenevässä määrin pilvipalveluihin ja niitä koskeva tietosuojan toteutuminen on usein kaukana läpinäkyvästä.

Electronic Frontier Finland – Effi ry:n puolesta

Mikko Kenttälä

Tietoturvatyöryhmä

Kenttälä Mikko
Effi ry